

Південне міжрегіональне управління Державної служби з питань праці

Гендерна рівність: правові засади та гарантії захисту

Забезпечення рівних прав жінок і чоловіків є важливою складовою демократичного суспільства та справедливого ринку праці. Рівний доступ до працевлаштування, професійного розвитку та оплати праці сприяє формуванню безпечних і справедливих трудових відносин.

Основні принципи гендерної рівності закріплені у статті 24 Конституції України, яка гарантує рівність громадян перед законом та забороняє будь-які привілеї чи обмеження за ознакою статі. Конституція також передбачає створення умов, що дозволяють жінкам і чоловікам реалізовувати свої права у сфері праці, освіти, громадської діяльності та поєднувати роботу з сімейними обов'язками.

Правові механізми забезпечення рівності визначені Законом України «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків». Відповідно до нього, жінки і чоловіки мають рівні права у сфері праці — під час прийняття на роботу, просування по службі, підвищення кваліфікації та отримання винагороди за працю.

Роботодавці зобов'язані забезпечувати рівні можливості для працівників незалежно від статі, створювати безпечні умови праці, запобігати дискримінації та сексуальним домаганням, а також забезпечувати рівну оплату праці за однаковою роботу.

Законодавством заборонено зазначати в оголошеннях про вакансії вимоги щодо статі кандидата (крім випадків, коли робота може виконуватися лише особами певної статі), а також вимагати інформацію про особисте життя чи плани щодо народження дітей.

Кодекс законів про працю України також забороняє будь-яку дискримінацію у сфері праці, зокрема за ознакою статі. У разі порушення цих прав особа може звернутися до державних органів, Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини або до суду.

Особи, винні у порушенні законодавства про забезпечення рівних прав і можливостей жінок і чоловіків, несуть відповідальність згідно із законом.

Дотримання принципів гендерної рівності — важлива умова формування справедливого та безпечного трудового середовища.